

Læringsmål for Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

Formål

Formålet med prøven om udførelse af erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering er at vurdere, om eksaminanden er kvalificeret til som offentlighedens tillidsrepræsentant selvstændigt at afgive en erklæring om bæredygtighedsrapportering, herunder om det udførte arbejde og konklusionen herpå, og dermed opnå godkendelse som "godkendt bæredygtighedsrevisor/godkendt bæredygtighedsverifikator".

Eksaminanden skal under prøven godtgøre, at den pågældendes praktiske duelighed har nået et tilstrækkeligt fagligt teoretisk og praktisk niveau både i forhold til

- **erklæringsafgivelse**, herunder klientaccept, uafhængighedsvurdering, planlægning og udførelse af assurancearbejde, fastlæggelse af væsentlighedsniveau for assurancearbejdet, brug af assurancestandarder og kvalitetsstyringssystemer, indhentelse af tilstrækkeligt bevis brug af komponentrevisor/-verifikator, eksterne eksperter, samarbejde med finansiel revisor og forståelse for erklæringstyper/verifikationsstandarder og erklæringsafgivelse, herunder modifikation af påtegningen
- **bæredygtighedsrapportering** (erklæringssubjektet), det vil sige rapportering af oplysninger vedrørende bæredygtighedsspørgsmål i overensstemmelse med årsregnskabsloven,¹ herunder de formelle og legale krav til rapporteringen, de anvendte rapporteringsstandarder, sammenhæng til årsrapporten, sammenhæng til andre lovkrav og værdikæderapportering
- **bæredygtighedsaspekter**, herunder miljømæssige og sociale faktorer, menneskerettighedsfaktorer og ledelsesmæssige faktorer, herunder personalemæssige spørgsmål samt spørgsmål vedrørende respekt for menneskerettighederne og bekæmpelse af korruption og bestikkelse samt relevante standarder brugt i rapporteringen
- **etiske regler for bæredygtighedsrevisorer og -verifikatorer og andre lovkrav**, herunder tavshedspligt, krav i henhold til hvidvasklovgivningen m.m.

Læringsmål:

<p>Viden Den teoretiske forståelse, det handler om at kende til noget – altså have information og forståelse.</p> 	<p>Det er målet, at eksaminanden har viden om (kendskab til) og forståelse af:</p> <p>Erklæringsafgivelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Revisorloven og tilhørende bekendtgørelser, særligt bekendtgørelse om uafhængighed, tilrettelæggelse af arbejdet og afgivelse af erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen).• Lov om uafhængige erklæringsudbydere vedrørende bæredygtighedsrapportering med tilhørende bekendtgørelser, særligt bekendtgørelse om uafhængighed, tilrettelæggelse af arbejdet og afgivelse af erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen).• Relevante standarder for erklæringer med begrænset og høj grad af sikkerhed, forståelse for ISSA 5000-rammen vedrørende
--	---

¹ eller tilsvarende regnskabsregler fastsat i lovgivningen for finansielle virksomheder.

Læringsmål for Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

	<p>planlægning og gennemførelse af erklæringsopgaver i overensstemmelse med lovgivningen og relevante standarder. (Forståelsen kan være opnået enten gennem kendskab til ISAE 3000 eller ISO 17029 og ISO 14065).</p> <ul style="list-style-type: none">• Relevant vejledning, herunder CEAOB's vejledning om erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering. <p><u>Bæredygtighedsrapportering</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Lovgivning og rammer, især CSRD med relevante underliggende standarder, årsregnskabsloven med fokus på § 99 a og § 135 c, Taksonomiforordningen og ESRS (EU 2023/2772), rapportering iht. ESRS'erne.• Relevant vejledning og praksis, herunder vejledningsmateriale fra EFRAG, ESMA, Erhvervsstyrelsen m.fl.• Praktisk anvendelse af ESRS'erne, herunder rapporteringsprocessen, den strategiske forankring, DMA-processen og resultatet heraf, PAT samt rapporteringen af emner og overordnet vurdering af rapporteringen.• VSME-standard, herunder de begrænsninger den sætter for ESRS-rapporteringen. <p><u>Bæredygtighedsaspekter</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG). Brancheforhold og -praksis i det omfang det er relevant for at kunne vurdere DMA og bæredygtighedsrapporten, dvs. miljømæssige og sociale forhold samt governance både for brancher og værdikæder, herunder kendskab til de globale ISSB-standarder og de væsentligste branchestandarder som SASB, GHG, EMAS, TNFD og GRI sektorstandarder.• E: De miljømæssige aspekter, der kan indgå i rapporteringen på baggrund af CSRD, ESRS, EU-taksonomiforordningen og årsregnskabsloven, eksempelvis kendskab til Parisaftalen, Science Based Targets Initiative samt relevant miljølovgivning, regulering af cirkulær økonomi, biodiversitet og forurening som eksempelvis det Industrielle Emissions direktiv, Vandrammedirektivet, Eco Design forordningen mv.• S: De sociale aspekter som kan indgå i rapporteringen, CSRD, ESRS, CSDDD, Arbejdsmiljø- og ligestillingslovgivningen og eksempelvis kendskab til UNGP, OECD Guidelines for Multinational Enterprise, ILO-konventioner, UN Global Compact, GRI social-standarder.• G: De ledelsesmæssige aspekter, som kan indgå i rapporteringen, CSRD, ESRS og sammenhængen til finansiel regulering og
--	---

Læringsmål for Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

	<p>børsregler, selskabslovgivning herunder nationale og internationale anbefalinger for god selskabsledelse og eksempelvis kendskab til regler om korruption, bestikkelse og hvidvaskregulering, OECD Anti-Bribery Convention, OECD Guidelins for Multinational Enterprise, UN Global Compact.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Due diligence procedurer for så vidt angår bæredygtighedsspørgsmål og eksempelvis kendskab til FNs vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhverv, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder samt CSDDD. Due diligence processen omfatter systematisk at identificere, forebygge og afhjælpe væsentlige faktiske eller potentielle negative påvirkninger, der kan være forbundet med virksomhedens aktiviteter og dens værdikæde. Derudover indebærer processen overvågning, opfølgning og rapportering af resultaterne af de iværksatte tiltag. • Bæredygtighedsanalyse, dvs. en vurdering af de bæredygtighedsforhold, der påvirker en virksomhed samt de bæredygtighedsforhold, som virksomheden selv kan have en indvirkning på. <p><u>Etiske regler og andre lovkrav</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Etiske regler for bæredygtighedsrevisor- og verifikatorer. • International Ethics Standards for Sustainability Assurance (IESA). • Hvidvasklovgivningen.
<p>Færdigheder Praktisk kunnen, det handler om at kunne omsætte viden til handling.</p> 	<p>Det er målet, at eksaminanden har færdigheder (praktisk duelighed) inden for:</p> <p><u>Erklæringsafgivelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til uafhængighedsregler, problematikker, trusler mod uafhængighed, sikkerhedsforanstaltninger og vurdering heraf. • Regler om tavshedspligt, herunder oplysningspligt og omvendt tavshedspligt. • Udøvelse af professionel skepsis i forbindelse med vurderinger og skøn. • Generel tilgang til erklæringsopgaver om konsolideret bæredygtighedsrapportering og anvendelse af eksperter i forhold til erklæringsafgivelse. <p><u>Bæredygtighedsrapportering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • CSRD og herunder dets formål. • Grundlæggende rapportering inden for ESRS'erne. • Taksonomiforordningen, herunder dens artikel 8 og andre delegerede retsakter under bæredygtig finansiering.

Læringsmål for

Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

	<ul style="list-style-type: none">• Grundlæggende forståelse for definition på en koncern, enheder i koncernen samt konsolideringsmetoder og – regler.• Oplysnings- og præsentationskrav iht. årsregnskabsloven m.v., IFRS med tilhørende bekendtgørelse samt ESRS'er.• Grundlæggende forståelse for kravene til ledelsesberetningen.• Grundlæggende forståelse for omfanget af virksomhedens væsentlighedsanalyse baseret på princippet om dobbelt væsentlighed.• Grundlæggende forståelse for ændring af rapporteringspraksis og/eller rapporteringsmæssige skøn, samt hvordan dette indarbejdes i rapporteringen. <p><u>Bæredygtighedsaspekter</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG).• Gældende regulering samt brancheforhold og – praksis i det omfang, det er relevant for at kunne vurdere DMA og bæredygtighedsrapporteringen, dvs. miljømæssige og sociale forhold samt governance både for brancher og værdikæder.• Due diligenceprocedurer for så vidt angår bæredygtighedsspørgsmål. Due diligence-processen omfatter systematisk at identificere, forebygge og afhjælpe væsentlige faktiske eller potentielle negative påvirkninger, der kan være forbundet med virksomhedens aktiviteter og dens værdikæde. Derudover indebærer processen overvågning, opfølgning og rapportering af resultaterne af de iværksatte tiltag.• Fair presentation dvs. en retvisende redegørelse, medfører bl.a. at alle relevante forhold skal beskrives, og at de afgivne oplysninger skal være relevante, pålidelige og leve op til kravet om neutralitet.• E: CSRD, ESRS, EU-taksonomiforordningen, årsregnskabsloven, GHG-protokol, Parisaftalen.• S: CSRD, ESRS, CSDDD, Arbejdsmiljø- og ligebehandlingslovgivningen, UNGP, OECD Guidelins for Multinational Enterprise, ILO-konventioner, UN Global Compact, GRI social-standarder.• G: CSRD, ESRS, sammenhæng til finansiell regulering og børsregler, selskabslovgivning herunder nationale og internationale anbefalinger for god selskabsledelse. Regler om korruption, bestikkelse og hvidvask. <p><u>Etiske regler og andre lovkrav</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Kendskab til etiske regler for bæredygtighedsrevisorer og – verifikatorer, risici samt praktisk håndtering heraf.
--	--

Læringsmål for

Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

	<ul style="list-style-type: none">• Kendskab til uafhængighedsreglerne i revisorloven med tilhørende bekendtgørelse/lov om uafhængige erklæringsudbydere med tilhørende bekendtgørelser.• Kendskab til uafhængighedsproblematikker, udfordringer og trusler mod uafhængigheden, sikkerhedsforanstaltninger og håndtering heraf, herunder forhold, hvor bæredygtighedsrevisor / -verifikator skal afstå fra en erklæringsopgave.• Kunne opstille sikkerhedsforanstaltninger for at mindske trussel mod uafhængigheden.• Kunne anvende reglerne om besvigelser, sin rolle i forhold til besvigelser og forholde sig til problemstillinger, herunder risikoovervejelser i forhold til besvigelser, rapportering i forbindelse med besvigelser samt hvidvask og ledelsesansvar. <p>Eksaminanden skal således kunne løse opgaver indenfor</p> <ul style="list-style-type: none">• Planlægning og gennemførelse af erklæringsopgaver i overensstemmelse med gældende lovgivning, krav og relevante standarder. Dette skal ske med forståelse for ISSA 5000, som rammen for planlægning og gennemførelse af erklæringsopgaven (forståelse kan være opnået enten gennem kendskab til ISAE 3000 eller ISO 17029 og ISO 14065). Dette omfatter eksempelvis (men er ikke begrænset til):<ul style="list-style-type: none">○ Fastsættelse af erklæringsopgaven, begrunde valg af erklæringsstandard, planlægning og selve planlægningsprocessen, væsentlighedsniveau for assuranceopgaven, herunder vurdering af bevis, der kan opnås gennem analyser og øvrige handlinger, vurdering af hvornår de forskellige handlinger typisk anvendes og hvornår det er nødvendigt at foretage yderligere handlinger for at opnå begrænset hhv. høj grad af sikkerhed.○ Vurdering af efterfølgende begivenheder, kende og anvende proces omkring fortsat drift og efterfølgende begivenheder, rapportering om uregelmæssigheder, andre rapporteringsforpligtelser.○ Afgivelse af erklæringen og evt. modifikation heraf.○ Forståelse af erklæringsopgaver om konsolideret bæredygtighedsrapportering, herunder fastlæggelse af væsentlighedsniveau på komponentniveau, fastlæggelse af væsentlige (og uvæsentlige) enheder, rapporteringspakker og planlægning, forståelse af hvor risici opstår i en koncern.○ Forståelse af virksomheden. Herunder indsigt i værdikæder, forretningsmodel, IT-anvendelse og interne procedurer.
--	--

Læringsmål for Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

	<ul style="list-style-type: none">○ Vurdering af gennemførte analyser af risiko og væsentlighed med udgangspunkt i branchens karakteristika.○ Vurdere virksomhedens kontrolmiljø og interne processer.○ Vurdere interessentanalysen, målgruppen samt målgruppens behov for det rapporterede.○ Risikoovervejelser inkl. besvigelsesrisici, konkrete besvigelser, hvidvask og ledelsesansvar samt håndtering heraf.○ Identifikation og håndtering af væsentlige fejl, herunder rapporteringsmæssig håndtering.○ Udførsel, herunder såvel arbejdet med dobbeltvæsentlighedsanalysen som fsva. konkrete datapunkter, herunder både kvantitative og kvalitative data og informationer.○ Vurdering af kvaliteten af bevis og typiske kilder til bevis og dokumentation, herunder validitet af 3. mandserklæringer.○ Forståelse af ESRS-standardernes krav til og begrænsning af detaljerede data og betydningen for tilgangen og beviset.○ Kunne samarbejde med og anvende konklusioner fra finansielle revisorer i det omfang, det måtte være relevant.○ Samt i forbindelse med kommunikation og formidling til bl.a. den øverste ledelse:<ul style="list-style-type: none">▪ Erklæringsarbejdets konklusioner og vurderinger til ledelsen, myndigheder og andre relevante interessenter.▪ Fastsætte om der kan afgives en blank påtegning, herunder en vurdering om en retvisende redegørelse (fair presentation) eller om erklæringen skal modificeres (eks. med forbehold).▪ Komplekse bæredygtighedsoplysninger og resultater af erklæringsopgaven på en forståelig måde til ikke-tekniske interessenter som investorer, bestyrelser og andre interessenter.▪ Rapportering til ledelsen under opgaveløsningen, herunder eksempelvis om identificerede væsentlige kontrolsvagheder, omfang, antagelser, kriterier eller fejlinformationer i rapporteringen.
--	---

Læringsmål for Prøver i erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering

<p>Kompetencer Selvstændig anvendelse i praksis, det handler om at kombinere viden og færdigheder til at handle hensigtsmæssigt i forskellige sammenhænge.</p> 	<p>Det er målet, at eksaminanden har færdigheder til at kunne:</p> <p>Styre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planlægge og gennemføre erklæringsopgaver i overensstemmelse med lovgivning, krav og relevante standarder. Forståelse for ISSA 5000 som rammen for gennemførelse af erklæringsopgaver i overensstemmelse med lovgivning, krav og relevante standarder (forståelsen kan være opnået enten gennem ISAE 3000 eller ISO 17029 og ISO 14065). • Vurdere om rapporteringen giver en retvisende redegørelse (fair presentation) herunder eventuelle branchemæssige væsentlige indvirkninger, risici og herunder værdikæden. • Håndtere komplekse ESG-data og vurdering af rapporteringens fuldstændighed og retvisende karakter. <p>Kunne igangsætte og gennemføre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Igangsætte tværfaglige vurderinger af bæredygtighedsrapportering, herunder inkl. DMA. • Træffe og gennemføre beslutninger om involvering af specialister ved komplekse forhold. • Rapportere og kommunikere potentielle forbedringsmuligheder i relation til bæredygtighedsrapporteringen. <p>Kunne påtage sig professionelt ansvar for</p> <ul style="list-style-type: none"> • Påtage sig rollen som offentlighedens tillidsrepræsentant, herunder udvise rette modenhed også i komplekse situationer (gråzoner) hvor der skal foretages vurdering af konkrete forhold, herunder kunne afgive erklæring med begrænset sikkerhed om bæredygtighedsrapporteringen udarbejdet iht. CSRD, samt taksonomirapporteringen jf. artikel 8. • Identificere hvorvidt der er tale om ukorrekt præsentation og/eller bevidst vildledning i forhold til gældende lovgivning i rapporteringen, samt informere virksomhedens ledelse herom.
---	--